

Sygn. akt III S 82/14

POSTANOWIENIE

Dnia 2 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Mirella Szpyrka

Sędziowie SO Barbara Braziewicz

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2014 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

ze skargi L. W. i D. W.

przy udziale Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Rybniku

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie wszczętej z powództwa L. W. i D. W. przeciwko W. P. o zapłatę prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Rybniku pod sygn. akt II C 168/12

postanawia:

- 1. stwierdzić, iż w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Rybniku pod sygn. akt II C 168/12 nastąpiła przewlekłość postępowania,**
- 2. przyznać od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku na rzecz skarżących L. W. i D. W. kwoty po 2 500 zł (dwa tysiące pięćset złotych),**
- 3. zobowiązać Sąd Rejonowy w Rybniku do wyznaczenia w terminie 14 dni od otrzymania akt terminu rozprawy ,**
- 4. zwrócić skarżącym L. W. i D. W. uiszczone opłaty sądowe od skargi w kwotach po 100 zł (sto złotych).**

SSR (del.) Roman Troll SSO Mirella Szpyrka SSO Barbara Braziewicz

Sygn. akt III S 82/14

UZASADNIENIE

Dnia 17 kwietnia 2014 r. skarżący L. W. i D. W. działający osobiście złożyli w Sądzie Rejonowym w Rybniku skargę na naruszenie praw strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki wnosząc:

- a. o stwierdzenie, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Rybniku w sprawie o sygn. akt II C 168/12 nastąpiła przewlekłość,
- b. przyznanie na ich rzecz kwot po 2 500 zł,
- c. wydania sądowi rozpoznającemu sprawę zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności.

W uzasadnieniu wskazali, że pomimo złożenia pozwu w grudniu 2011 r. ich sprawa nadal nie została zakończona.

Ostatecznie braki skargi zostały usunięte 1 lipca 2014 r.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Rejonowego w Rybniku, zgłaszając swój udział w sprawie wniósł o jej oddalenie Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Dnia 30 grudnia 2011 r. skarżący złożyli pozew przeciwko pozwanemu zamieszkałemu za granicą o zapłatę 28 989,28 zł tytułem części kosztów związanych z remontami wspólnej nieruchomości. Sprawę dnia 13 stycznia 2012 r. zadekretowana pod sygnaturą II C 168/12.

Dnia 13 marca 2014 r. zarządzono doręczyć pozwanemu odpis pozwu z wezwaniem do ustosunkowania się w terminie 14 dni pod rygorem pominięcia.

Dnia 5 kwietnia 2012 r. wpłynęła odpowiedź na pozew, a akta przedstawiono sędziemu w następnym dniu.

Dnia 24 lipca 2012 r. wyznaczono termin rozprawy na 12 września 2012 r. i zarządzono zawiadomić pełnomocników stron.

Na rozprawie dnia 12 września 2012 r. sporządzono kserokopię pisma powodów z dnia 6 września 2012 r., a celem zapoznania się z tym pismem oraz rozstrzygnięcia zasadności wniosków dowodowych rozprawę odroczone na 17 października 2012 r.

Dnia 15 października 2012 r. zarządzono wezwać na rozprawę w dniu 17 października 2012 r. 5 świadków o czym telefonicznie powiadomiono pełnomocników.

Na rozprawie w dniu 17 października 2012 r. ustalono, że jeden ze świadków zmarł, a pełnomocnicy stron podjęli działania celem spowodowania stawienia się świadków na terminie, ale bezskutecznie, dlatego też odroczone rozprawę na 23 listopada 2012 r. Tego samego dnia zarządzono wezwać świadków na termin.

Na rozprawie w dniu 23 listopada 2012 r. dopuszczono dowody z zeznań świadków i przesłuchano trzech z nich, albowiem jeden nie stawił się i został ukarany grzywną. Wyznaczono kolejny termin rozprawy na dzień 14 grudnia 2012 r. i wezwano na ten termin świadka. Przy czym na termin wezwano także strony do stawienia się osobiście pod rygorem pominięcia dowodu z zeznań.

Rozprawę z dnia 14 grudnia 2012 r. odwołano z uwagi na chorobę sędziego.

Dnia 12 lutego 2013 r. wypłynęło pismo pełnomocnika powodów o przyspieszenie rozpoznania sprawy – przedstawiono sędziemu 15 lutego 2013 r. i wówczas wyznaczono termin rozprawy na 12 marca 2013 r. wzywając świadka i zawiadamiając pełnomocników stron.

Na terminie 12 marca 2013 r. przesłuchano świadka, a celem przesłuchania stron rozprawę odroczone na 22 marca 2013 r.

Na terminie 22 marca 2013 r. nie przeprowadzono dowodu z przesłuchania stron, gdyż pełnomocnik pozwanego chciał nagrywać przesłuchanie, powód nie wyraził na to zgody, a Sąd Rejonowy odmówił zgody na nagrywanie rozprawy i pełnomocnik pozwanego złożył wniosek do protokołu o wyłączenie sędziego. Rozprawę odroczone celem rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego, a akta przedstawiono 25 marca 2013 r. Prezesowi Sądu celem nadania biegu wnioskowi. Dnia 28 marca 2013 r. wyznaczono skład orzekający, a akta przedstawiono sędziemu celem złożenia oświadczenia co do podstaw wyłączenia. Dnia 15 kwietnia 2013 r. sędzia złożył oświadczenie i dnia 22 kwietnia 2013 r. oddalono wniosek, a postanowienie w tym zakresie uprawomocniło się 17 maja 2013 r. i dnia 5 czerwca 2013 r.

zarządzono przedstawić akta sędziwemu referentowi, który 13 czerwca 2013 r. wyznaczył termin rozprawy na dzień 2 lipca 2013 r., zarządził zawiadomić pełnomocników stron i wezwać powodów.

Na terminie 2 lipca 2013 r. ustalono, że pozwany będzie w Polsce w dnia 19 – 23 sierpnia 2013 r., dopuszczono dowód z przesłuchania stron, przesłuchano powodów i odroczone rozprawę na 23 sierpnia 2013 r.

Na terminie 23 sierpnia 2013 r. przesłuchano pozwanego, dopuszczono dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa i zobowiązano pełnomocnika powodów do uiszczenia zaliczki na koszty opinii.

Dnia 2 września 2013 r. powodowie wnieśli o dopuszczenie kolejnych dowodów (korespondencji e-mail), a akta przedłożono sędziemu 4 września 2013 r. Zaliczkę uiszczono 30 sierpnia 2013 r., a informacja o tym do Wydziału II Cywilnego wpłynęła 9 września 2013 r., ale brak daty przedstawienia tej informacji sędziemu.

Dnia 25 października 2013 r. asystent sędziego ustalił, że biegły sporządzi opinię i dnia 28 października 2013 r. zlecono biegłemu sporządzenie opinii w terminie 3 miesięcy.

Biegły otrzymał akta ze zleceniem 8 listopada 2013 r. i dnia 14 listopada 2013 r. zwrócił tom II pozostawiając sobie tom I, a dnia 18 listopada 2013 r. zwrócił tom I akt wskazując, że opinię sporządzi w wyznaczonym terminie po przeprowadzeniu wizji wyznaczonej na 9 grudnia 2013 r.

Dnia 18 grudnia 2013 r. wpłynęło pismo powodów z kolejnymi wnioskami dowodowymi z dokumentów, a następnego dnia biegły przedstawił do akt materiały otrzymane od powodów na wizji. Dnia 7 stycznia 2014 r. wpłynęła opinia biegłego, którą dnia 16 stycznia 2014 r. zarządzono doręczyć pełnomocnikom stron celem i zakreślono im termin 7 dni celem złożenia ewentualnych zastrzeżeń. Doręczenia dokonano w dniu 24 stycznia 2014 r.

Dnia 14 kwietnia 2014 r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 20 maja 2014 r. o czym zarządzono zawiadomić pełnomocników stron. Akta wraz ze skargą zostały przesłane do Sądu Okręgowego w Gliwicach dnia 30 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty (...), uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawłości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Przewlekłość postępowania to brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia, zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów, chodzi zatem o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, czyli odbywały się bez zbędnej zwłoki (por. art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki). Zbędną zwłoką nie jest przy tym każdy upływ czasu, ale dopiero nadmierne odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności, dlatego przewlekłość postępowania zachodzi wówczas, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. [Por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013 r. KSP 3/13, LEX nr 1318217, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2013 r. sygn. akt II S 33/12, Lex 1246709; por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 listopada 2010 r. sygn. akt II S 28/10 - KZS 2010/11/50, LEX nr 783363].

W rozpoznawanej sprawie doszło do przewlekłości postępowania w kilku okresach czasu, a to:

a. od 13 stycznia 2012 r. do 13 marca 2012 r. – jest to związane z brakiem jakichkolwiek merytorycznych czynności od zadekretowania sprawy i zarządzenie doręczenia pozwu dopiero po 2 miesiącach od jej zadekretowania, na wydanie zarządzenia odnośnie doręczenia odpisu pozwu wystarczający byłby okres miesiąca; przewlekłość w tym zakresie wynosi miesiąc,

b. od 6 kwietnia 2012 r. do 24 lipca 2012 r. – jest to związane z brakiem jakichkolwiek merytorycznych czynności od dnia przedstawienia akt sędziemu wraz z odpowiedzią na pozew, gdy po upływie ponad trzech miesięcy od przedstawienia akt wyznaczono termin rozprawy, na wydanie zarządzenia o wyznaczeniu rozprawy wystarczyłoby pół miesiąca; przewlekłość w tym zakresie wynosi 3 miesiące,

c. od 17 października 2012 r. do 23 listopada 2012 r., gdyż na termin rozprawy na 17 października 2012 r. świadków zarządzo wozwać dopiero 15 października 2012 r., co uniemożliwiło im przybycie i spowodowało, że na tym terminie nie dokonano żadnych merytorycznych czynności z ich udziałem, przewlekłość w tym zakresie wynosi miesiąc,

d. od 14 grudnia 2012 r. do 15 lutego 2013 r., gdy z uwagi na chorobę sędziego odwołano termin wyznaczonej na 14 grudnia 2012 r. rozprawy, a kolejny termin wyznaczono dopiero po pisemnej interwencji pełnomocnika powodów; zastępstwo na terminie, który odwołano z uwagi na chorobę sędziego powinien zapewnić Przewodniczący Wydziału lub Prezes Sądu; przewlekłość w tym zakresie wynosi 2 miesiące,

e. od dnia 9 września 2013 r. do 28 października 2013 r., gdy czas od wpływu zaliczki do wydania zarządzenia o przesłaniu akt wyniósł ponad 1,5 miesiąca, a wystarczający był na dokonanie tych czynności okres połowy miesiąca; przewlekłość w tym zakresie wynosi miesiąc,

f. od 24 stycznia 2014 r. do 14 kwietnia 2014 r., gdy wyznaczenie terminu rozprawy po doręczeniu opinii stronom zajęło ponad 2,5 miesiąca, a wystarczyło w połowie lutego 2014 r. wydać zarządzenie o wyznaczeniu terminu rozprawy; przewlekłość w tym zakresie wynosi 2 miesiące.

Łączny okres przewlekłości postępowania wynosi 10 miesięcy. Gdyby opisane wyżej czynności były wykonywane w rozsądnych terminach i sprawnie nie doszłoby do przewlekłości postępowania w tych okresach czasu.

W pozostałych okresach czasu czynności były wykonywane terminowo i nie doszło do przewlekłości postępowania.

Mając powyższe na uwadze w oparciu:

a. o art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki należało orzec jak w pkt. 1 sentencji, gdyż w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, której łączny okres wynosi 10 miesięcy,

b. o art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki należało orzec jak w pkt. 2 sentencji zasądzając na rzecz skarżących żądane kwoty po 2 500 zł jako odpowiednie z uwagi na stan ich niepewności co do wyniku postępowania i okres oczekiwania na rozstrzygnięcie,

c. o art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki należało orzec jak w pkt. 3 sentencji, aby przyspieszyć bieg postępowania,

d. o art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki należało orzec jak w pkt. 4 sentencji, albowiem skargę uwzględniono w części.

SSR (del.) Roman Troll SSO Mirella Szpyrka SSO Barbara Braziewicz